

Zemětřesení

1. Přečti si následující text

Zemětřesení jsou jednou z přírodních katastrof. K tomuto jevu dochází nejčastěji na styku litosférických desek. Ale známe i zemětřesení, která jsou způsobena např. zřícením stropu jeskyní (tzv. říťivá) nebo zemětřesení doprovázející sopečnou činnost.

Nejčastější a nejtragičtější jsou však zemětřesení tektonická. Ta vznikají právě na styku litosférických desek. Místo, kde vzniká zemětřesení, říkáme ohnisko neboli hypocentrum.

Z tohoto místa se zemětřesení šíří ve vlnách všemi směry. Kolmý průmět hypocentra na povrch Země se nazývá epicentrum. V tomto bodu je projev zemětřesení na zemském povrchu nejsilnější. Čím více se od epicentra vzdalujeme, tím je zemětřesení slabší.

Při tektonických pohybech na dně moří může vzniknout dlouhá a rychlá vlna katastrofického rázu - tsunami. Převážná většina z nich vzniká v Tichém oceánu.

Člověk dokáže měřit sílu zemětřesení. Nejčastěji využívaným přístrojem je seismometr (seismograf), který zaznamenává aktivitu jako seismogram.

Existují mnohé stupnice, s jejichž pomocí určujeme sílu zemětřesení, nejčastěji používanou je Richterova stupnice.

Vcelku jednoduchá je i lokalizace míst s častými projevy zemětřesení. Jde o státy na styku litosférických desek. Mezi takové státy patří např. Japonsko, Itálie, Peru, Turecko, Čína nebo Nový Zéland.

2. Doplň do křížovky všechny pojmy (využij informace z textu)

č
evrops

ostrovní stát, jeho symbolem je nelétavý pták kivi

bod, který leží kolmo nad hypocentrem

přístroj k měření síly otřesů Země

přirozená družice Země

velká vlna v oceánu vznikající podmořským zemětřesením

stát s častým výskytem zemětřesení, hl. město Ankara

stupnice znázorňující sílu zemětřesení

zeměřesení, vznikající zhroucení stropu jeskyní nebo dolů

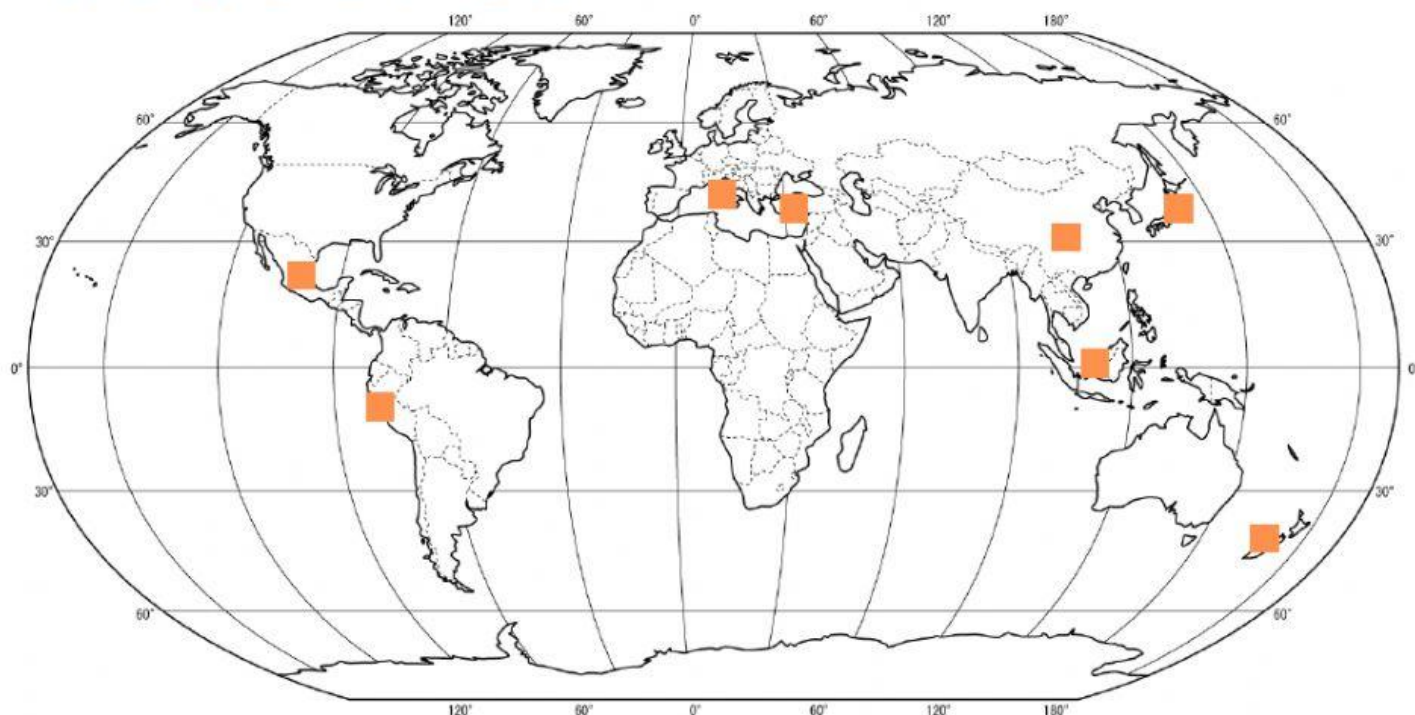
cizí výraz pro místo pod povrchem, odkud se šíří zemětřesení

český výraz pro místo pod povrchem, odkud se šíří zemětřesení

evropský stát, jižní část ohrožují častá zemětřesení, hl. město Řím

3. Do mapy označ státy, v nichž se vyskytují častá zemětřesení

A B C D E F G H

A Japonsko

B Itálie

C Turecko

D Peru

E Mexiko

F Čína

G Nový Zéland

H Indonésie

4. Doplň vynechaná místa v textu

Zemětřesení vzniká většinou na styku _____ desek.

Místu pod povrchem, kde zemětřesení vzniká, říkáme hypocentrum neboli _____.

Z něho se zemětřesení šíří ve _____ všemi směry.

Kolmý průmět hypocentra na zemský povrch nazýváme _____.

V tomto místě je zemětřesení _____.

Sílu zemětřesení měříme přístrojem zvaným _____.

Grafický záznam tohoto přístroje nazýváme _____.

(v rozsahu 0-10) je nejpoužívanější pro hodnocení intenzity zemětřesení.

je mohutná příbojová vlna vyvolaná zemětřesením na dně moře.